

Forslag

til

Lov om ændring af lov om beregning af et reguleringspristal.

Fremsat den 10. marts 1971 af *Hanne Reintoft*.

§ 1.

I lov nr. 83 af 16. marts 1963 om beregning af et reguleringspristal, som ændret ved § 14, stk. 2, nr. 4, i lov nr. 196 af 8. juni 1966 og lov nr. 17 af 8. februar 1967, foretages følgende ændringer:

1. Lovens titel affattes således: „Lov om beregning af et leveomkostningspristal.“

2. § 1, stk. 1, affattes således:

„På grundlag af oplysninger om detailpriser på varer og tjenesteydelser, om boligudgifter og om personlige skatter beregner Danmarks Statistik et prisindeks, betegnet pristallet for leveomkostninger, der har januar 1963 = 100.“

3. I § 1, stk. 2 og 3, § 3, stk. 2, § 4 og § 6, stk. 1 og 2, ændres „reguleringspristallet“ til: „pristallet for leveomkostninger“.

4. I § 3 udgår stk. 1 og 3.

5. Til § 4 føjes som nyt stykke:

„Stk. 2. Personlige skatter indregnes i pristallet for leveomkostninger på grundlag af oplysninger indhentet fra det i § 2, stk. 2, omhandlede udvalg af kommuner.“

§ 2.

Denne lov træder i kraft den .....

Bemærkninger til lovforslaget.

Siden jeg i foråret 1970 bebudede et forslag om et ærligt reguleringspristal, har jeg haft lejlighed til at se prisstoppets effektivitet. Prisstopet har ikke virket effektivt, og det bekræfter min påstand om, at vi først og fremmest må give lønmodtagerne fuld dækning for de faktiske stigninger i leveomkostningerne. Vi kan naturligvis ikke gribe ind i overenskomsten mellem Dansk Arbejdsgiverforening og LO, men den barbering af det lønregulerende pristal, der blev påbegyndt i begyndelsen af 50'erne, kan der sættes en stopper for.

Formålet med barberingen af det lønregulerende pristal var at gøre den direkte — illegale — pristalsforfalskning, der i stort omfang havde fundet sted i krigsårene og de første efterkrigsår, delvis overflødig. Barberingen bestod i, at den skærpelse af forbrugsafgifterne, som den borgerlige regering gennemførte, skulle holdes ude af pristalsbudgettet, som derved skulle komme til at vise en mindre stigning end de faktiske leveomkostninger. Metoden lykkedes i det store og hele, men slog dog enkelte gange fejl, idet de udgiftsposter, som stadig var med i pristalsbudgettet, undertiden viste en stær-

kere stigning end forbrugsafgifterne inklusive de forhøjelser, regeringen havde gennemført.

For at undgå den slags for de skiftende regeringer ubehagelige overraskelser foretoges i tidens løb nye barberinger af pristallet. Den mest radikale fandt sted, da det på den daværende socialdemokratiske regerings initiativ blev besluttet, at reguleringspristallet, der skulle beregnes fra og med januar kvartal 1963, skulle „renses“ for samtlige skatter og afgifter, altså både direkte skatter og forbrugsafgifter. Muligvis har man allerede dengang haft momsens i tankerne som efterfølgende velegnet middel til at tappe lønmodtagerne for store afgiftsbeløb, der ikke skulle komme til udtryk i reguleringspristallet. I hvert fald viser den faktiske udvikling, således som det fremgår af den som bilag 1 optrykte tabel, kolonne 1 og 2, at der fra juli kvartal 1967, da momsens blev gennemført, udviklede sig en voksende afstand mellem reguleringspristallet og forbrugerprisindekset, der beregnes af Danmarks Statistik på grundlag af de faktiske forbrugerpriser, altså forbrugerpriserne inkl. moms og andre forbrugsafgifter. Afstanden var i oktober kvartal 1970 vokset til godt 11

points, og de tal, som er beregnet nederst i tabellen for januar kvartal 1971, viser en omtrent tilsvarende forskel.

Men også det forhold, at de direkte skatter fra januar kvartal 1963 har været holdt ude af reguleringspristallet, har bidraget til at forøge afstanden mellem pristalsniveauet og niveauet for de faktiske leveomkostninger, som de direkte skatter i tidens løb har udgjort en stigende andel af — især efter gennemførelsen af kildeskatten. Tager man hensyn hertil, kommer man for oktober 1970 til det resultat, at indekset for de faktiske leveomkostninger — med januar 1963 som 100 — var steget til knap 156, mens reguleringspristallet kun var steget til 143

(næstsidste og første kolonne i tabellen). Og en beregning for januar kvartal 1971 viser for de faktiske leveomkostninger et indekstal på 159 mod 145 (næstsidste og første kolonne) for reguleringspristallet. Forskellen er altså 14 points, svarende til ca. 5 reguleringsportioner eller — efter den hidtidige beløbsregulering — 1 kr. i timen. Dette er altså, hvad arbejderne bliver snydt for som følge af, at skatter og afgifter er holdt uden for reguleringspristallet. At snyderiet er endnu mere omfattende på grund af, at selve beløbsreguleringen er utilstrækkelig — 20 øre, hvor den i hvert fald burde have været 25 øre i timen — kan man ikke belaste selve pristalsberegningen for.

Bilag 1.

Beregning af pristal for samtlige leveomkostninger (arbejderbudget).

	Regulerings- pristal	Forbruger- prisindeks ¹⁾	Skatte- grundlag ²⁾ kr.	Indkomstskat		Indeks	Beregnet pristal for leveomkost- ninger ³⁾	Beregnet reguleret indkomst ⁴⁾ kr.
				Pct. af skatte- grundlag	absolut beløb			
				kol. 4	kol. 5			
1963 jan. kvrt.	100	100,0	16.056	16,1	2.585	100,0	100,0	16.756
april -	102	101,5	16.056	16,1	2.585	100,0	101,3	17.554
juli -	101	100,4	16.756	14,6	2.446	94,6	99,6	17.554
okt. -	101	100,8	16.756	14,6	2.446	94,6	99,8	17.484
1964 jan. -	103	101,7	16.756	14,6	2.446	94,6	100,7	17.484
april -	104	103,6	16.756	14,6	2.446	94,6	102,3	17.958
juli -	105	104,4	17.337	15,4	2.670	103,3	104,2	17.958
okt. -	106	105,8	17.337	15,4	2.670	103,3	105,4	18.291
1965 jan. -	108	106,2	17.337	15,4	2.670	103,3	105,8	18.291
april -	110	108,1	17.337	15,4	2.670	103,3	107,4	18.572
juli -	112	111,3	17.923	15,6	2.796	108,2	110,8	18.572
okt. -	113	112,6	17.923	15,6	2.796	108,2	111,9	19.450
1966 jan. -	116	114,7	17.923	15,6	2.796	108,2	113,7	19.450
april -	117	117,1	17.923	15,6	2.796	108,2	115,7	19.959
juli -	118	117,8	18.721	14,2	2.658	102,8	115,7	19.959
okt. -	119	119,6	18.721	14,2	2.658	102,8	117,2	19.959
1967 jan. -	120	120,7	18.721	14,2	2.658	102,8	118,2	19.959
april -	121	122,2	18.721	14,2	2.658	102,8	119,4	20.749
juli -	123	130,6	19.832	13,8	2.737	105,9	127,2	20.749
okt. -	125	131,8	19.832	13,8	2.737	105,9	128,2	22.329
1968 jan. -	127	133,3	19.832	13,8	2.737	105,9	129,5	22.329
april -	128	136,8	19.832	13,8	2.737	105,9	132,5	22.732
juli -	130	138,2	20.946	15,1	3.163	122,4	135,8	22.732
okt. -	130	138,3	20.946	15,1	3.163	122,4	135,9	23.838

1969 jan.	-	131	139,0	20.946	15,1	3.163	122,4	136,5	23.838
april	-	131	139,9	20.946	15,1	3.163	122,4	137,3	23.961
juli	-	134	141,7	22.908	16,2	3.711	143,6	142,0	23.961
okt.	-	135	143,7	22.908	16,2	3.711	143,6	143,7	25.225
1970 jan.	-	138	145,7	25.225	15,7	3.960	153,2	146,9	25.225
april	-	140	148,0	25.787	15,7	4.050	156,7	149,4	25.787
juli	-	142	152,5	26.226	15,7	4.117	159,3	153,6	26.226
okt.	-	143	154,4	26.963	15,7	4.233	163,8	155,9	26.963
1971 jan.	-	145	155,5	27.700	16,6	4.598	177,9	159,0	27.700

- 1) Omfatter moms og andre forbrugsafgifter, men ikke personskatter.
- 2) D.v.s. den kalenderårsindkomst, på grundlag af hvilken indkomstskatten beregnes. Efter udgangen af 1969, da kildeskatten træder i kraft, er dette den aktuelle indkomst. Der er regnet med en gennemsnitlig arbejderløn.
- 3) Indekset er beregnet ved sammenvejning af kolonne 2 og kolonne 6.
- 4) Der er regnet med lønregulering efter januar- og julipristallene med fuld virkning for de 2 følgende kvartaler.

Bilag 2.

I dette bilag opføres i venstre spalte de i lovforslagts § 1 nævnte bestemmelser i den nugældende formulering, medens de foreslåede ændringer opføres i højre spalte.

*Gældende formulering.***Lov om beregning af et reguleringspristal.**

§ 1. På grundlag af oplysninger om detailpriser på varer og tjenesteydelser og om boligudgifter beregner Danmarks Statistik et prisindeks, betegnet reguleringspristallet, der har januar 1963 = 100.

Stk. 2. — — —

Stk. 3. — — —

§ 3. I de priser, der indgår i reguleringspristallet, foretager det statistiske departement så vidt muligt fradrag for de skatter (herunder afgifter), som i henhold til den på gældende tidspunkt gældende lovgivning erlægges ved fremstilling, salg eller brug her i landet af de på gældende varer og tjenesteydelser. Såfremt skatten erlægges på grundlag af værdien ved salg fra fremstillings-, indførsels- eller mellemhandelsvirksomheder, kan fradraget ansættes i detailprisen efter de regler, der ifølge den på gældende lov eller i henhold til denne finder anvendelse ved beregningen af skatten, hvor skatten erlægges af en virksomhed, der sælger direkte til forbruger. Endvidere foretages så vidt muligt fradrag for told i priserne for vin og kaffe.

Stk. 2. — — —

Stk. 3. For de ved lov fastsatte hjemmemarkedsafgifter på landbrugsvarer foretages ikke fradrag i medfør af stk. 1.

*Forslaget.***Lov om beregning af et leveomkostningspristal.**

§ 1. På grundlag af oplysninger om detailpriser på varer og tjenesteydelser, om boligudgifter og om personlige skatter beregner Danmarks Statistik et prisindeks, betegnet pristallet for leveomkostninger, der har januar 1963 = 100.

I § 1, stk. 2 og 3, § 3, stk. 2; § 4 og § 6, stk. 1 og 2, ændres „reguleringspristallet“ til: „pristallet for leveomkostninger“.

I § 3 udgår stk. 1 og 3.

§ 4. — — —

Stk. 2. Personlige skatter indregnes i pristallet for leveomkostninger på grundlag af oplysninger indhentet fra det i § 2, stk. 2, omhandlede udvalg af kommuner.